

посередництва з такою суміжною приватноправовою категорією як «представництво».[3]

Труднощі в правозастосовчій практиці щодо кваліфікації відносин за участю осіб, які діють у „чужому інтересі», пов'язані не тільки з тим, що такі моделі господарських відносин не виділено в окремі види зобов'язань, а й із усталеним способом юридичного мислення в рамках правової категорії представництва, яку не можна і не потрібно за своєю правовою природою ототожнювати з посередництвом у сфері господарювання.

Накопичений в науковій літературі інструментарій дає підстави вважати, що вирішення багатьох актуальних проблем може сприяти дослідження посередництва як юридичної конструкції, структурно-функціональна характеристика котрої дозволить визначити критерії відмежування посередництва від суміжних правових категорій та явищ, незалежно від особливостей термінологічного ряду тієї чи іншої сфери діяльності посередників. Правава природа посередництва є одним із найбільш дискусійних питань як цивільстики, так і господарсько-правової науки, яке до цього часу не вирішено[4].

Отже, з усього вище викладеного потрібно зробити висновки, що для вирішення всі зазначених проблем у сфері посередництва у господарській діяльності необхідно удосконалити нормативно – правову базу щодо даних питань, а також звернути увагу на досвіт іноземних держав щодо регулювання даних питань.

Список використаних джерел

1. Цивільний кодекс України / Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №№ 40 – 44
2. Господарський кодекс України / Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18, № 19–20, № 21–22
3. Пиголкин А. С. Юбилейская терминология и пути её совершенствования / А. С. Пиголкин // Ученые записки. – Выпуск 74. – М. 1971
4. Сулейменов М. К. Хозяйственно-посреднические договоры услуг / М. К. Сулейменов // Советское государство и право. – 1973. – № 3. – С. 50–54
5. Мейер Л. И. Русское гражданское право: В 2ч. [по исправлен. и дополн. изд. 1902 г.] / Д. И. Мейер. – М., 1997. – Ч. 1. – 380 с.

РЕЙДЕРСТВО В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМА І ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ

Перчук Дмитро Володимирович, студент навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: старший викладач кафедри господарсько-правових дисциплін навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ *Пономарьова Т.С.*

Рейдерство (від англ. Raid , набіг, або raider, нальотчик) - недружнє, зазвичай силове, поглинання підприємства проти волі його власників, що мають переважне становище в даному підприємстві, та/або його керівника. Захоплення бізнесу шляхом рейдерства називають рейдерським захопленням. До рейдерської діяльності також відносять корпоративний шантаж (гринмейл).

Сучасне рейдерство прийнято розділяти на:

1. «Біле» - в рамках закону. На думку деяких дослідників, основна маса «білої» рейдерської діяльності зводиться до корпоративного шантажу («гринмейл»), тобто створення за допомогою пакета акцій перешкод для нормальної роботи підприємства в розрахунок на те, що керівництво компанії викупить цей пакет за завищеною ціною, щоб позбутися шантажу.

«Юридичний терор» - рейдер організує позови до підприємства з будь-яких приводів: починаючи від екологічної обстановки на підприємстві і закінчуючи «неправильним» звільненням того чи іншого працівника, організує підприємству «проблеми» в прокуратурі, МНС, санстанції. Найчастіше метою такої операції є отримання «відступних».

«Інформаційний терор» - рейдер організує мітинги біля стін підприємства по будь-яких приводів. Організує інформаційну кампанію в пресі проти підприємства або його власника. Метою також може бути отримання «відступних».

2. «Сіре» - з порушенням цивільно -правових норм. Рейдер організує скупку акцій підприємства з метою його подальшого захоплення. Для проведення подальших рейдерських операцій вистачить і 1-2% акцій, що дає

право виступати від імені акціонера і отримувати потрібні рішення в судах. А 10 % вже дає право на скликання зборів, 25% , як правило, дає можливість заблокувати прийняття рішення про зміну керівних органів заводу.

«Боргове захоплення». Підприємство має кредиторську заборгованість перед рейдером, або ж рейдер скуповує кредиторську заборгованість підприємства. Під приводом несплаченого або простроченого кредиту рейдер отримує рішення суду про санацію, входячи таким чином до органів управління, або ж просто забирає підприємство за борги за допомогою силового захоплення.

3. «Чорне» - з порушенням кримінального законодавства (силове захоплення із застосуванням фізичного насильства і захопленням будівель).

Можливий також захоплення за допомогою реєстратора. Якщо незалежний реєстратор підприємства знаходиться під контролем рейдера, рейдер може спровокувати серйозні проблеми. За допомогою юридичних маніпуляцій він може перешкодити проведенню зборів акціонерів підприємства, спробувати зібрати своє зібрання, навіть якщо у нього всього 10% акцій. У результаті тривалих позовів рейдер або встановлює контроль над підприємством, або змушує викупити у нього акції за ціну, що перевищує їх реальну вартість у кілька разів.

Сприяє рейдерству відсутність в Україні нормально працюючого фінансового ринку не публічності більшості власників не прозорість фінансових потоків підприємства прагнення приховати прибуток за допомогою заробітної плати « в конвертах » і пучного розподілу дивідендів і ще одне, але досить суттєве спостереження: захопити бізнес дешевше ніж його купити.

Сьогодні для протиліг незаконним атакам створений «Антирейдерський союз підприємців України» представництва якого вже відкриті в багатьох регіонах Прийнято Постанову КМУ від 21 лютого 2007 року № 257 «Про утворення Міжвідомчої комісії з питань протиліг протиправному поглиннанню і захопленню підприємств». 16 вересня 2013 року відбулося перше засідання оновленого складу Міжвідомчої комісії з питань захисту прав інвесторів протиліг незаконному поглиннанню та захопленню підприємств. Голова комісії перший віце-прем'єр-міністр України Арбузов добувч підготувати законопроект яким буде визначено поняття «рейдерство» і введена за нього кримінальна відповідальність.

Сучасні правознавці виробили наступні шляхи зниження рейдерських атак. По-перше це необхідність реформування судової системи з відповідним корегуванням процесуального права. По-друге це необхідність всезагального підвищення культури підприємництва: не і прозорі конкурентні відносини і підтримання ділової репутації суб'єктів господарювання. По-третє і найголовніше це вдосконалення чинного законодавства. Чимало вдосконалення потребують Господарський кодекс, Господарський процесуальний та Півлічно-процесуальний кодекси. Закон «Про господарські товариства», Закон «Про виконавче провадження». Також значного вдосконалення потребує податкова система України.

Отже можна зробити взагалюючий висновок що в Україні рейдерство дійсно є надзвичайно актуальною проблемою в сучасному суспільстві яка набиває статусу загрози національної безпеки України. Через нестійкість корупційності державних органів прогалин в законодавстві неформованих інституційний прав власності такий феномен в Україні не лише виникає а набиває високих «темплів зростання». І хоча в розвинених країнах рейдерство є ефективним інструментом впливу на неефективні підприємства у нас це інструмент переносопілу власності та особистих інтересів. Боротьба з рейдерством має носити комплексний характер. У питанні протиліг рейдерству повинні об'єднатися влада парламент, бізнес громадськість. Лише таким чином можливо значно скоротити кількість рейдерських захоплень в Україні. Для ефективного подолання рейдерських захоплень потрібно взяти таких захоліг: на боці власника має виступати держава і рхживати лівої реальної важелі шоло захисту прав власності і ефективність діяльності суб'єктів господарювання, які можуть зробити підприємство фактично невразливим до рейдерів.